Vastinekuuleminen HE 93/2022 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle eräiden lakien valitustietä koskevan sääntelyn ja eräiden teknisten seikkojen päivittämiseksi

OIKEUSMINISTERIÖ JUSTITIEMINISTERIET

Vastineen sisältö

1. Käsittelyn säätäminen kiireelliseksi
2. Muutoksenhaku tuomioistuinten asiakirjajulkisuus-päätöksiin
3. Tuomarien virkamiesoikeudellisten asioiden muutoksenhaku
4. Tuomarin esteettömyys hallinto-oikeudessa tietyissä tilanteissa
5. Maakaasu-markkinalain mukainen muutoksenhakutie
6. Päästökauppalain mukainen väliaikainen oikeusturva
7. Valitusten keskittäminen Helsingin hallinto-oikeuteen (HILA)
8. Muut huomiot

1. Käsittelyn säätäminen kiireelliseksi hallintotuomioistuimissa

Tällä esityksellä ei esitetä lisättäväksi sääntelyä kiireellisenä käsittelemisestä muutoksenhakutuomioistuimessa. Sääntelyä sisältyy entuudestaan seuraaviin lakeihin:

Vaalilaki	Päästökauppalaki	Kuvaohjelmalaki	TPK-laki ja tuomioistuinlaki
• Vaaliasioiden luonne ja vaalien tulos • Valitustietä ei esitetä tältä osin muutettavaksi	• Päästöoikeudet jaetaan päästökauppakausittain • Voi johtaa uuteen ilmoittamiseen komissiolle	• Uudelleenluokiteltava materiaali: lastensuojelulliset tarkoitus / sananvapaus	• Virkamiesten tasapuolinen kohtelu (vrt. valtion virkamieslaki) • TPK-lain osalta ei esitetä valitustietä muutettavaksi tältä osin

2. Muutoksenhaku tuomioistuinten asiakirjajulkisuuspäätöksiin

Vireillä olevaan lainkäyttöasiaan liittyvä pyyntö

- Ei ehdoteta muutoksia
- Lainkäyttöasian yhteydessä, myös lautakunnissa

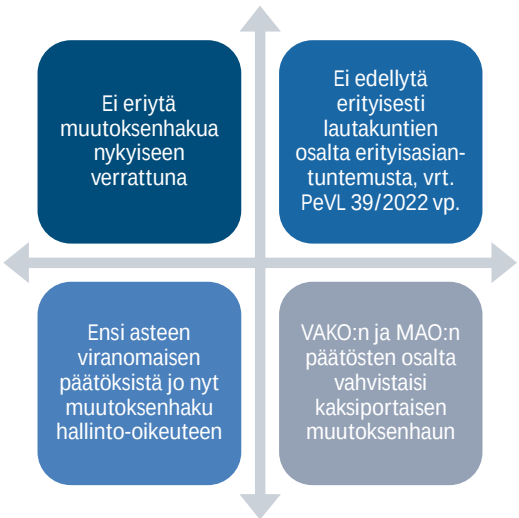
Päättyneeseen tai ei vireillä olleeseen asiaan liittyvä pyyntö

- Nykyisin muutoksenhaku ylempään tuomioistuimeen
- Ehdotetaan muutettavaksi hallinto-oikeuteen

Muun kuin asianosaisen esittämä pyyntö

- Nykyisin muutoksenhaku ylempään tuomioistuimeen
- Ehdotetaan muutettavaksi hallinto-oikeuteen
- Ratkaistaan eri säännöillä kuin asianosaisen oikeus

2. Muutoksenhaku tuomioistuinten asiakirjajulkisuuspäätöksiin

3. Tuomarien virkamiesoikeudellinen muutoksenhaku

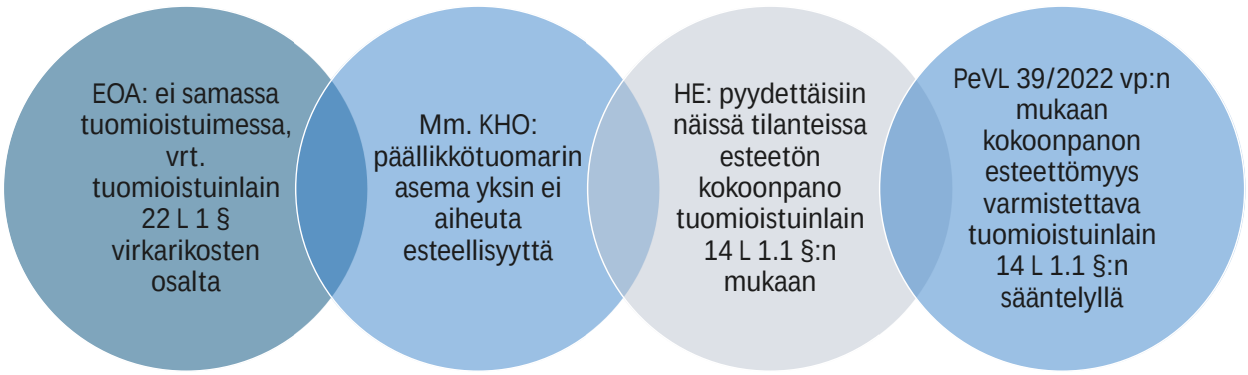
Nykyinen järjestelmä:

- Perinteinen (PeVL 36/2008 vp)
- Tuomioistuinten organisatorinen asema
- Tuomioistuimen toimintaympäristön ja työtapojen tuntemus
- Yhteys eroon työkyvyttömyyden perusteella ja virkarikosasioihin?
- Liityntä ylemmän tuomioistuimen valvontatehtävään?

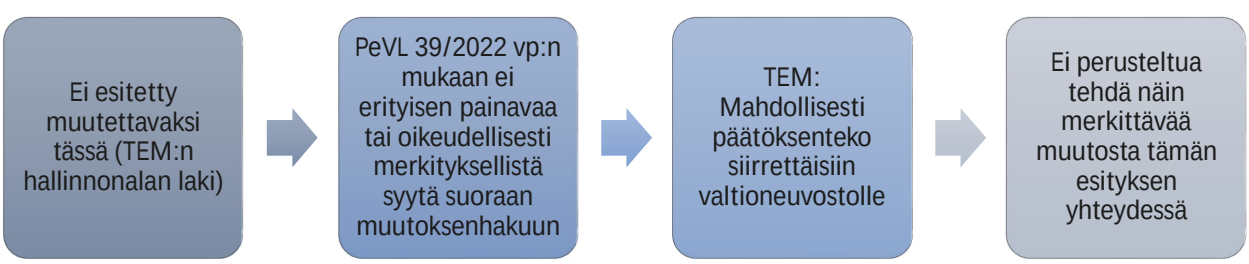
Ehdotettu muutoksenhaku:

- Vastaa PL 99 §:n 2 mom. jakoa
- Päätösten luonne hallintopäätöksinä
- Hallinto-oikeuksien virkamiesoikeudellinen asiantuntemus
- Kaksiportainen muutoksenhaku
- Yhtenäiset oikeudenkäyntikulut
- PeVL 39/2022 vp:n mukaan asianmukainen sääntelyehdotus

4. Hallinto-oikeustuomarin esteettömyys haettaessa muutosta saman hallinto-oikeuden hallintopäätökseen

5. Maakaasumarkkinalain mukainen muutoksenhakutie suoraan KHO:een

6. Päästökauppalain mukainen väliaikainen oikeusturva (75.4 § ja 77.3 §)

Poikkeaa HOL 123 §:n mukaisesta pääsäännöstä

Ei ole enää tarpeen päästökauppa-järjestelmän toimivuuden turvaamiselle

PeVL 39/2022 vp:n mukaan sääntelyn perusteltavuutta ja välttämättömyyttä tulisi tarkastella

OM:n ja TEM:n näkemyksen mukaan voidaan poistaa, joskaan säännöksellä ei ole vaikutusta oikeusturvaan

7. Valitusten keskittäminen Helsingin hallinto-oikeuteen (HILA)

Poikkeaa pääsäännöstä hallinto-oikeuksien alueellisesta toimivallasta

Asiaryhmän erityisyys ja suhteellisen vähäinen määrä, aiempi keskittämisratkaisu

Perusteltua asiantuntijuuden säilymisen ja oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi

8. Muut huomiot esityksestä

- Sähköisen viestinnän palveluista annettu laki ei mukana esityksessä
  → LVM on ilmoittanut selvittävänsä myöhemmin esitettävän muutoksenhakutien tämän osalta
- Hallinto-oikeuksien riittäviin resursseihin kiinnitettävä huomiota muutosten yhteydessä

  → OM:n näkemyksen mukaan esityksellä ei ole merkittäviä resurssivaikutuksia, koska esitykseen sisältyvissä hallinto-oikeuteen siirrettävissä asiaryhmissä on viimeisen 5 v. aikana saapunut valituksia keskimäärin 3,6 kpl vuosittain. Lisäksi valitukset jakautuvat alueellisten hallinto-oikeuksien kesken.

Kiitos!

Lainsäädäntöneuvos Elina Nyholm
elina.nyholm@gov.fi
029 515 0807

OIKEUSMINISTERIÖ

www.oikeusministerio.fi

Facebook: facebook.com/oikeusministerio
Twitter: twitter.com/oikeusmin @oikeusmin

Käyntiosoite: Eteläesplanadi 10, Helsinki
Postiosoite: PL 25, 00023 Valtioneuvosto

Vaihde: 029 516 001